

гори и мириши, но Жан Валжан мъченически търпи и респектирва своите мъчители (Жодрет и др.)

Носи Мариуса през клоака с нечовешка сила! . . .

Намира и изкопава пари! . . .

Всички тези подвизи не сж ли чудеса?

Жан Валжан е чудотворец. Граф де Минтекристо от Ал. Дюма — баща е чудотворец.

Защо поетите и писателите, подобно на народния дух, когато искат да създадат велики характери, си служат с чудото? Нима без чудото не е възможно?

— Тжй изглежда.

Нехлюдов в романа „Възкресение“ от Толстой е почти чудотворец, Расколников в „Престъпление и наказание“ от Достоевски е чудотворец. Огнянов и Боримечката в романа „Под Игото“ от Иван Вазов сж сжщо нещо като чудотворци.

Изглежда, че писателите на тези и много други с подобен характер поетически произведения не могат да постигнат своята цел, не могат да разрешат своята задача, ако не прибегнат до чудото или най-малкото до необикновени прояви, каквито сж: Нехлюдов, Расколников, Огнянов, Боримечката и т. н.

Това случайни неща ли сж?

* * *

Знаем, че народните песни както и приказки водят произхода си от митичните времена. Те изразяват верванията, обичаите, нравите, възжеленията, похожденията и т. н. на народите. Те представляват словесната история на народите и съдържат богат материал от религиозен, битов, и поетичен интерес.

Но когато народа ги пее и разказва или когато ние ги пеем и разказваме на децата, сжвсем не обръщаме внимание на религиозния и битов материал, що се съдържа в тях, а се задоволяваме с онуй поразително впечатление, което от процеса на пението песните и приказките остават върху народните маси и върху децата. И това впечатление се произвежда поради големите литературни достоинства на песните и приказките. А пък тези литературни достоинства произхождат най-вече поради възкването на чудотворния елемент. Махнете него, вие сте махнали хубостта, красотата — жизнения сок на произведението и то вече престава да е поетично, художествено.

Сжщото е и с другите поетични произведения — онез, които се създават не от народите а — от известни поети и писатели.